

Landmacht: SSR, EUTM en 3D

"Africa, here we come!" Of moet ik zeggen: "Afrique, nous voilà!"

De landmacht heeft immers iets met Afrika, continent waar heel veel gebeurt. In oktober 2008 meldde ons blad Landmacht nog vol trots: 'Afrika. Ook focus op nieuwe inzetgebieden'.

Een kadertje in dat artikel sloeg de spijker op de kop: "De focus in Afrika ligt voornamelijk op Security Sector Reform (SSR), ofwel: hervorming van de veiligheidssector. Een goede veiligheidssector zorgt voor orde, rust en veiligheid in een land, zodat andere sectoren kunnen worden opgebouwd en kunnen functioneren."

Afrika is hot, maar na de afgang van de internationale gemeenschap in Somalië en Rwanda aan het einde van de vorige eeuw, blijven een aantal prangende vragen onbeantwoord: Wat is nu nog de rol van de VN? En kan Afrika haar eigen problemen oplossen?

De laatste vraag kan volmondig negatief worden beantwoord. Daarnaast zijn de VN structureel niet bij machte om de beschikbare en geschikte middelen tijdig op het continent te krijgen. Hoewel ze in New York steun krijgen voor missies als UNOCI, UNMIS, UNMIL, UNAMID, ONUB en MONUSCO, rommelen de meeste missies in de marge. Met de beste bedoelingen overigens. Een reden waarom ook de EU in Afrika springt?

In Afrika is het op vele plaatsen gevaarlijk. Mali en de hele sub-Sahara zijn al helemaal doodeng voor westerlingen. Jihad, Kalasjnikovs en andere gevaren liggen op de loer. Wisten de Fransen dit

allang, dat weten ze nog beter sinds hun interventie in Mali (Opération Serval).

Waar gevaar niet afwendbaar is, kun je als alle andere oplossingen hebben gefaald als laatste redmiddel een krijgsmacht sturen. Wij kunnen weerstand bieden aan opponenten van democratie en vrede en zorgen voor orde, rust en veiligheid. Niet alleen tijdens, ook na conflicten.

De B.V. Nederland riep de afgelopen tijd om het hardst toen om militairen werd gevraagd voor de European Union Training Mission in Mali. Woorden helpen echter niet als je daden wil zien. Nederland wachtte een ietsepietsie te lang met een aanbod aan de EUTM Mali. Misschien omdat boeren, burgers en buitenlui geen flauw idee hebben hoe gevaarlijk het werkelijk in Mali is?

In elk geval waren de EU-bondgenoten ons voor en stonden we met lege handen en zonder nieuwe uitdaging, leerwinst, mogelijkheid.

Nu er geen Nederlandse militairen naar Mali gaan, hadden we tot zeer recent nog de mannen en vrouwen van 101 Geniebataljon in Burundi. Daar realiseerden de bouwvakkers van de KL infrastructuur op het trainingscentrum voor vredesmissies van het Burundese leger. SSR binnen het raamwerk van de 3D-benadering, want ook buiten Uruzgan gaan Diplomacy, Development en Defence prima hand in hand.

Dan Oeganda! Nederlandse militairen gaan een jaar lang vanuit de Oegandese stad Bihanga veiligheidstroepen trainen om de nieuwe regering in Somalië te versterken. Opnieuw SSR. In totaal stuurt

Nederland maximaal 15 militairen naar de European Union Training Mission (EUTM) Somalia.

Met het afbouwen van de missie in Kunduz, de aangekondigde nieuwe miljardenbezuinigingen en het gegeven dat alleen de Residentie en Limburg straks nog een Gouverneur hebben, zijn dit stippen aan de horizon.

Tip van Flip: Afrika nooit laten wegzakken uit het middelpunt van onze ideeën en gedachten.

Marcel van Hemert, 17 maart 2013. Dit artikel is geschreven op eigen doft.